

Kinnitatud dir kk 7/1-9 15.09.2022

KIHELKONNA KOOLI
hädaolukorra lahendamise plaan

2023

Sisukord

Sissejuhatus	2
1. HÄDAOLUKORRA LAHENDAMISE ÜLDISED PÕHIMÕTTED	3
1.1. KOMMUNIKATSIOON	5
2. HÄDAOLUKORRAD, MIDA LAHENDAB OPERATIIVTEENISTUS	6
2.1 TEGUTSEMINE TULEKAHJU KORRAL	8
2.2 TEGEVUS ÄKKRÜNNAKU KORRAL	11
2.3 TEGEVUS POMMIÄHVARDUSE KORRAL	13
2.4 TEGEVUS POMMIKAHTLASE ESEME LEIDMISE KORRAL	15
3. HÄDAOLUKORRAD, MIDA LAHENDAB KRIISIMEESKOND	17
3.1. TEGEVUS VÄGIVALDSE ISIKU KORRAL	17
3.2. TEGEVUS SURMAJUHTUMI KORRAL	19
3.3. TEGEVUS ÄKILISE HAIGUSPUHANGU KORRAL	21
3.4. TEGEVUS TRAUMA KORRAL	23
3.5. TEGEVUS OHTLIKE ESEMETE VÕI AINETE OMAMISE JA KASUTAMISE KORRAL	24
4. HÄDAOLUKORRAJÄRGSED TAASTAVAD TEGEVUSED	25
5. EVAKUATSIOONIJUHIS	26

Sissejuhatus

Hädaolukorra lahendamise plaan (edaspidi HOLP) on juhendmaterjal, milles on kirjeldatud hädaolukordade lahendamise üldised alused, info liikumine, kooli kriisimeeskonna koosseis ja ülesanded ning hädaolukordadele järgnevad tegevused normaalse koolielu taastamiseks.

Juhendmaterjali koostamisel on arvesse võetud Kihelkonna kooli asukohast, hoonetest ja kasutada olevatest süsteemidest tulenevad eripärad ning kooli tavapärane töökorraldus.

Käesolev juhendmaterjal kirjeldab personali tegevusi hädaolukorras. Kuna ükski hädaolukord ei sarnane eelmisega, ei ole võimalik kõiki asjaolusid ette näha ja kirja panna. Hädaolukorra lahendamine on kunst, kus tuleb omavahel põimida **kirja pandud reeglid** ning **oma parim teadmine**. Kõige olulisem on **võtta vastu otsus**.

1. HÄDAOLUKORDADE LAHENDAMISE ÜLDISED PÕHIMÕTTED

Hädaolukord on ootamatu sündmus või olukord, mis võib

- kaasa tuua vigastatuid või hukkunuid;
- tekitada suure varalise kahju;
- tekitada tõsiseid häireid kooli tegevuses
- ohustada koolipere turvalisust ja heaolu.

Hädaolukordi on kahte tüüpi:

1. Hädaolukorrad, mille lahendamiseks on ellu kutsutud riiklikud operatiivteenistused
päästeteenistus, kiirabi, politsei (edaspidi OT).
2. Hädaolukord, mille lahendab kooli kriisimeeskond.

Kriisimeeskonna koosseis ja tegevused

<i>Nimi</i>	<i>Amet koolis</i>	<i>Amet kriisimeeskonnas</i>	<i>Kontakt</i>
Maarika Naagel	direktor	Kriisimeeskonna juht	5090210
Liisi Liiv	LA õpetaja assistent	Evakuatsioonijuht lasteaias	53300779
Eve Lilleleht	perenaine	Evakuatsioonijuht koolis	56602424

Taastavad tegevused pärast hädaolukorra lahendamist

- vajaliku infovahetuse tagamine;
- vajalike spetsialistide kaasamine;
- tegevuste dokumenteerimine ja analüüs.

Hädaolukorravälised tegevused

- HOLP-i täiendamine;
- riskide hindamine ning maandamistegevuste korraldamine;
- personali teadlikkuse tagamine (HOLP-i tutvustamine ja õppuste läbiviimine);
- kommunikatsioonivõrgustiku loomine (hädaolukordade lahendamiseks vajalike koostöölepete sõlmimine ja kontaktide loomine);
- tehnilise valmisoleku tagamine hädaolukorra lahendamiseks (seadmete korrasoleku kontroll, evakuatsiooniskeemide olemasolu, võtmete kättesaadavus);
- ennetus- ja teavitustegevuse korraldamine.

1.1. KOMMUNIKATSIOON HÄDAOLUKORRAS

Info õige liikumine kolmel suunal on hädaolukorra eduka lahendamise olulisim tingimus. Kommunikatsiooni korraldab evakuatsioonijuht.

Sisekommunikatsioon

Sisekommunikatsiooni ajal toimub infovahetus kooli töötajate ja kriisimeeskonna vahel

Hädaolukorras edastab kooli töötaja info kriisimeeskonna juhile. Kui juht ei ole telefoni teel kättesaadav, tuleb teavitada ükskõik missugust **kriisimeeskonna liiget**. Kuna kõiki olukordi ei ole võimalik ette näha, peab töötaja olema valmis ise otsustama, kellele on mõistlik vajalik info edastada.

Töötaja peab olema valmis otsustama, kellele on mõistlik infot edastada.

Evakuatsioonijuht korraldab kriisimeeskonna juhi ning töötajate vahelise infovahetuse häireolukorra ajal.

Evakuatsioonijuhid jäävad töötajatele toeks hädaolukorra lahendamisel, evakuatsiooni korral juhivad evakuatsioonijuht evakuatsiooni maja sees ja kogunemiskohas.

Kriisimeeskonna juht korraldab hädaolukordade lahendamise ja vanemate esmase teavitamise.

Hädaolukorras võib tekkida vajadus teavitada ohust kõiki hoones viibivaid inimesi. Hädaolukorra teavitus tähendab, et tuleb alustada kokkulepitud tegevustega (nt varjumise või evakuatsiooniga).

Evakuatsioonijuht või hädaolukorra esmane avastaja edastab hädaolukorra teavituse helindussüsteemi kaudu.

Kommunikatsioon operatiivteenistustega (OT)

Pärast hädaolukorra teavitust koolis informeeritakse hädaolukorrast Häirekeskust 112.

Häirekeskusesse võivad helistada kõik inimesed, kes on ohtu märganud.

Häirekeskusesse helistab kindlasti ka hädaolukorra kohta informatsiooni saanud evakuatsioonijuht, kes vastutab info jõudmise eest Häirekeskusesse. Helistaja peab olema valmis andma häirekeskusele järgmist infot:

- millise hädaolukorraga on tegemist;
- hädaolukorra asukoht: kooli nimi, aadress, detailne asukoht;
- kas on kannatanuid, kannatanute seisund;
- helistaja nimi ja telefoninumber.

Inimene, kes helistab
Häirekeskusesse.

Vastata tuleb kõigile operaatori küsimustele, kõnet ei tohi katkestada ilma operaatori loata ning tuleb järgida operaatori juhiseid. Juhul kui hädaolukorras on eriolukord (nt evakuatsioon on takistatud, inimesed on jäänud lõksu vms) tuleb operaatorit sellest teavitada.

Pärast helistamist ei tohi telefoni välja lülitada, sest Häirekeskusest võidakse lisainfo saamiseks tagasi helistada.

Väliskommunikatsioon

Hädaolukorda iseloomustab järsult suurenev infovajadus. On oluline, et vanemaid teavitataks esimesel võimalusel. Vastasel juhul hakkavad vanemad ise infot otsima, tulevad põhjusega sündmuskohale või levitavad vale infot. Ka meediapäringutele vastatakse esimesel võimalusel, et takistada valeinfo levikut. Juhtunust antakse esmane ülevaade vanematele ja meediale ning edastatakse kontakt, kust saab täiendavat infot.

Vanemaid teavitatakse esimesel
võimalusel, vastasel juhul
hakkavad nad ise infot otsima.

Hädaolukorra puhul, mida lahendab OT, korraldab väliskommunikatsiooni OT. Kooli ülesanne on esmase info edastamisel viidata OT-le ning teha nendega koostööd.

Taastavate tegevuste ajal ning nende hädaolukordade puhul, mida lahendab kool, korraldab väliskommunikatsiooni direktor ning kaasab vajadusel kooli pidaja esindaja.

Kui õpetajal tekib hädaolukorras vajadus info jagamiseks, pöördub ta direktori või OT poole.

NB! Infot ei või edastada vigastatute ja hukkunute kohta (seda teeb OT) ning isikuandmete ja mobiiltelefonide numbrite kohta.

Sündmuskohale tulnud ajakirjanikud tuleb suunata direktori juurde. Alla 18-aastast isikut võib ajakirjanik küsitleda üksnes vanema loal.

Alla 18-aastast isikut võib
ajakirjanik küsitleda üksnes
vanema loal.

2. HÄDAOLUKORRAD, MIDA LAHENDAB OPERATIIVTEENISTUS

Hädaolukorra tekkides ei ole operatiivteenistust kohal. Kooli personali ülesanne on alustada enne OT saabumist tegevustega, mis on kõigile teada ega vaja täiendavat selgitust (nt evakuatsioon).

Alustada hädaolukorra lahendamise ega operatiivteenistuse saabumist

Hädaolukorra lahendamise etapid:

<i>Nimetus</i>	<i>Selgitus</i>
Hädaolukorra tekkimine	
Teavitus	Teave hädaolukorrast jõuab korraga kõigi hädaohus olevate inimesteni (<i>helindussüsteem või häiresignaal</i>)
Esmased tegevused	Tegevused, mis on kõigile teada ega vaja täiendavat selgitamist (<i>varjumine või evakuatsioon</i>)
Hädaolukorra lahendamine	- OT lahendab hädaolukorra, kooli kriisimeeskond tegutseb vastavalt nende korraldustele. - Kool lahendab hädaolukorra kaasates spetsialiste.
Taastavad tegevused	Normaalse koolielu taastamine

Tegevused hädaolukorra lahendamise ajal

Tulekahju, äkkrünnaku, pommiähvarduse jms sündmuste puhul lahendab hädaolukorra OT ja kooli kriisimeeskonna ülesanne on neid toetada.

Kriisimeeskond:

- teavitab Häirekeskust (112) hädaolukorrast ning kontakti loomise soovist ja kohast;
- tegutseb vastavalt Häirekeskuse poolt saadud juhiste;
- loob kontakti sündmuskohale saabunud OTga, kui see ei õnnestu, siis informeerib Häirekeskust;
- tagab OTle info ja abivahendid (võtmed vms);
- vahendab infot kooli töötajatelt OTle ja vastupidi.

Hädaolukorras tuleb enne teisi toiminguid viivitamatult päästa otseses ohus olevad inimesed. Päästmisel ei tohi ennast ohtu seada, seetõttu on vaja tegevused eelnevalt läbi mõelda ning valida ohutuim viis:

- likvideerida oht või vähendada selle mõju (tulekahju kustutamine esmaste tulekustutusvahenditega, uste sulgemine, akende avamine vms);
- valida ohutu distant (ohutust kaugusest hüüdmine);
- kasutada varju (varjus olles hüüdmine).

Otseses ohus olevad inimesed tuleb viivitamatult päästa ennast ohtu seadmata.

2.1 TEGUTSEMINE TULEKAHJU KORRAL

Tulekahju puhkemise korral:

1. Enne päästjate saabumist annavad korraldusi kustutustööde läbiviimiseks kriisimeeskonna liikmed.
2. Juhtide ja töötajate tegevus on suunatud eelkõige hoones viibijate ohutuse ja evakueerimise tagamiseks.
3. Tulekahju või põlengu avastanud töötaja on võimaluse piires kohustatud:
 - teatama viivitamatult tulekahjust häirekeskuse telefonil 112;
 - hoiatama hoones viibijaid ning ohtu sattunud inimesi;
 - asuma töökohas olevate esmaste kustutusvahenditega põlemiskollet likvideerima;
 - abistama kannatanuid ja lapsi evakueerimisel ohutusse kohta.

Kustutamise käigus tuleb meeles pidada, et ei hinnataks üle oma võimeid.

Kui tunnete, et ei ole võimeline põlemiskollet likvideerima, lahkuge ruumist, sulgedes enda järel uksed ja aknad neid lukustamata ja riivistamata.

Elektriseadmete kustutamisel tuleb need enne voolu alt vabastada.

Päästemeeskonnaga tehtava koostöö juhised

Päästemeeskonna sündmuskohale saabumisel peab evakuatsioonijuht informeerima päästemeeskonna juhti:

- tulekahju tekkekohast ja ulatusest;
- võimalikust ohust inimestele;
- elektrikilpide asukohtadest (õues vana maja küljes ja sees soojussõlme juures);
- muudest tulekahjuga kaasneda võivatest ohtudest (plahvatused, ohud kemikaalidega);
- jagada vajadusel lisainformatsiooni objekti iseärasuste kohta;
- komandole antakse vajadusel operatiivkaart, evakuatsiooniplaanid, juhendid.

Tulekahju korral tekkivad ohud

- Suits ja kuumus, mis liiguvad ülespoole. Kuum õhk tekitab nahapinna kahjustusi ning sissehingamisel ka hingamisteede kahjustusi.
- Tekib varinguoht, ehituskonstruksioonid võivad kokku variseda.
- Akende purunemisel tekivad klassikillud, mis laiali lennates võivad tekitada ohtlikke löikehaavu.
- Hoones võivad asuda tule- ja plahvatusohtlikud ained.

Tulekahju teavitus

Tulekahju teavitusel on 3 etappi:

- Tulekahju, suitsu või häirenupule vajutamise korral hakkavad tööle häirekellad;
- Direktor või tema asendaja vastavalt tulekahju korral tegutsemise plaanile vaigistab häirekella ja kontrollib, kas tegu on tulekahjuga.
- Direktor aktiveerib häirekella.

Tegevused tulekahju korral

- Kui avastad tulekahju ja häirekellad ei ole aktiveerunud, siis vajuta häirenupule.
- Kui tulekahju on algfaasis, kustuta tulekolle esmaste tulekustutusvahenditega. Ära sea ennast ohtu!
- Helista Häirekeskusesse 112 ning informeeri tulekahju toimumisest.
- Helista evakuatsioonijuhile või mõnele teisele kriisimeeskonna liikmele.
- Evakueeru koos õpilaste ja personaliga vastavalt evakuatsioonijuhisele.

Ära sea ennast ohtu!

Õpetaja tegevused

Tunni ajal

- Esimese häirekella ajal katkesta õppetegevus ja hakka valmistuma evakuatsiooniks vastavalt evakuatsioonijuhisele.
- Taasaktiveerunud häirekella korral sulge klassiruumi aknad ja uks ning evakueeru koos õpilastega vastavalt evakuatsioonijuhisele.

Väljaspool tundi

- Esimese häirekella korral liigu piirkonda, kus peab hakkama sinu järgmine tund.
- Hakka valmistuma evakuatsiooniks ja tee koostööd teiste piirkonnas olevate õpetajatega:
 - jagage õpilased mõistliku suurusega gruppideks;
 - iga grupi juurde jääb üks töötaja, kes hoiab oma grupp koos;
 - kontrolli üle piirkonnas olevad ruumid (vaata sisse ja hüüa).
- Häirekella taaskäivitumisel evakueeru koos õpilastega vastavalt evakuatsioonijuhendile.

NB! Kui märkad põlengut, vajuta koheselt häirenupule ning alusta evakueerumist.

Kui **evakueerumine on võimatu** tiheda suitsu või kuumuse tõttu.

Kui märkad põlengut, vajuta kohe lähimale häirenupule ja alusta evakueerumist.

- Sulge ruumi uks ja topi uksepraod ja ventilatsiooniavad kinni, võimalusel veega niisutatud riietega.
- Helista Häirekeskusesse 112, kirjelda olukorda ja anna teada oma asukohast.
- Täida Häirekeskuse korraldusi.
- Teavita evakuatsioonijuhti või mõnda teist kriisimeeskonna liiget.
- Ava klassiruumi aknad ja pane lapsed akna alla põrandale värske õhu kätte istuma.
- Tee ennast aknast teiste jaoks nähtavaks (hüüa, vehi kätega vms)

Kui **evakuatsioonitee on suletud** tiheda suitsu või kuumuse tõttu.

- Kui alternatiivse evakuatsioonitee kasutamine ei ole võimalik, suundu tagasi klassiruumi.
- Sulge ruumi uks ja topi uksepraod ja ventilatsiooniavad kinni, võimalusel veega niisutatud riietega.
- Helista Häirekeskusesse 112, kirjelda olukorda ja anna teada oma asukohast.
- Täida Häirekeskuse korraldusi.
- Teavita evakuatsioonijuhti või või mõnda teist kriisimeeskonna liiget.
- Ava klassiruumi aknad ja pane lapsed akna alla põrandale värske õhu kätte istuma.
- Tee ennast aknast teiste jaoks nähtavaks (hüüa, vehi kätega vms).

Kriisimeeskonna juhi tegevus

- Saanud kinnituse tulekahju kohta, helista Häirekeskusesse 112 ning anna teada kooli kontaktisik ja määrata kohtumispaik.
- Koordineeri kriisimeeskonna tegevust, säilita rahu
- Edasta kohale saabunud operatiivteenistuse esindajale kogu teadaolev info ja vajadusel abivahendid
- Korralda kontakt kohale saabuva OT-ga.
- Anna vanematele esmane info.

2.2 TEGEVUS ÄKKRÜNNAKU KORRAL

Äkkrünnak on kõrge riskiga sündmus, kus kurjategija(te) eesmärgiks on vigastada või tappa võimalikult suurel hulgal hoones viibivaid inimesi. Äkkrünnaku ajal võib kurjategija kasutada kõiki ründamiseks sobivaid vahendeid (külmrelvad, tulirelvad, lõhkeained). Lisaohu on tulekahju või lõhkeseadeldiste kasutamine.

Äkkrünnaku tunnused ja võimalikud ohud

- Koolis on kuulda laske tulirelvast või plahvatust meenutavat heli.
- On kuulda lärmi, mis viitab paanikale.
- Kurjategija vigastab inimesi, kes tema teele jäävad.
- Kurjategija tegutseb aktiivselt ja ohvrid tekivad kiiresti.
- Kurjategija on liikuv, mistõttu on raske anda infot tema asukoha kohta.
- Kurjategijaga ei ole võimalik asuda läbirääkimistesse.

Pigem reageeri üle kui jäta reageerimata

Äkkrünnaku tunnuseid märgates **pigem reageeri üle ja alusta kohe tegutsemist.**

Äkkrünnaku teavitus

- Äkkrünnaku avastaja edastab hädaolukorra teavituse helindussüsteemi kaudu.

Võib tekkida olukord, kus teavitust ei tule, sest kurjategija ei lase seda kooli töötajal teha ja tuleb tegutseda teavitust kuulmata.

Ole valmis tegutsema ka teavitust kuulmata

Tegevused äkkrünnaku ajal:

Äkkrünnaku puhul on **kriisimeeskonna liikmetel või teistel rünnaku avastanud isikutel kohustus helistada Häirekeskusesse 112** ja luua kontakt operatiivteenistusega.

Kui kaasneb tulekahju, tuleb käituda vastavalt tulekahju korral tegutsemise juhendile.

Õpetaja tegevused

Tunni ajal

- Varju koos õpilastega klassiruumi ja lukusta uks. Kui see ei ole võimalik, evakueeru ohust kaugemale.
- Võimalusel lase alla akende rulood.
- Väldi varjumist üldkasutatavatesse ruumidesse, sest neid võib kasutada ka kurjategija.
- Suuna õpilased uksega samas seinas olevasse kaugemasse nurka ja selgita, mis toimub.
- Väldi müra tekitamist.

Väldi varjumist üldkasutatavatesse ruumidesse

HÄDAOLUKORRA LAHENDAMISE PLAAN

- Keela õpilastel mobiiltelefonide kasutamine, palu need välja lülitada.
- Rahusta õpilasi, väldi paanika tekkimist.
- Kui see on ohutu, helista Häirekeskusesse 112 ja anna ka teada oma asukoht.
- Ära ava ust, kui sa ei ole kindel, et oht on möödas.

Keela õpilastel
mobiiltelefonide kasutamine

NB! Arvesta, et sind võidakse tulla päästma alles mõne tunni pärast!

Vahetunni ajal

- Kaalu võimalust, kas sa saad liikuda piirkonda, kus algab sinu järgmine tund. Ära sea ennast ohtu!
- Varju koos õpilastega lähimasse klassiruumi ning lukusta uks.
- Käitu edasi vastavalt tegevustele tunni ajal.

Kui varjuda ei õnnestu

- Alusta evakuatsiooni vastavalt evakuatsioonijuhisele.
- Ole valmis vajadusel evakuatsiooni suunda muutama.
- Ära liigu ohu suunas.
- Ole valmis kasutama alternatiivseid evakuatsiooniteid.
- Kui helistamine on ohutu, edasta info täiendavatest ohtudest Häirekeskusele 112.
- Ära sea ennast ohtu, astu enesekaitseks välja võimalikke vahendeid kasutades.

Ära sea ennast ohtu!

Kriisimeeskonna juhi tegevus

- Varju või evakueeru.
- Koordineeri kriisimeeskonna tegevust, säilita rahu.
- Helista Häirekeskusesse 112, ära jää lootma, et evakuatsioonijuht on seda teinud.
- Loo kontakt operatiivteenistusega.
- Edasta vanematele esmane info.

2.3 TEGEVUS POMMIÄHVARDUSE KORRAL

Pommiähvarduse eesmärk on üldjuhul soov häirida kooli tööd ning enamasti see endaga tõsiseid tagajärgi kaasa ei too. Pommiähvardusele koolis automaatset evakuatsiooni ei järgne, kuid iga pommiähvarduse teadet tuleb hinnata ning vähimagi kahtluse korral alustada evakuatsiooni. Vajadusel võib nõu küsida Häirekeskusest.

Pommiähvardusele järgneb kooli ruumide kontrollimine eesmärgiga selgitada välja, kas koolis leidub esemeid, mis viitavad lõhkeseadeldisele (võõrad või tundmatud, asukohale ebaloomulikud esemed). Võõra eseme leidmisel tuleb küsitleda, kas leitud ese võiks kuuluda mõnele majas viibivale inimesele.

Tegevused pommiähvardus edastamisel telefoni teel

- Proovi hoida helistajat liinil ja koguda võimalikult palju informatsiooni:
 - kus pomm täpselt asub?
 - millise pommiga on tegu, millest on see tehtud, milline pomm välja näeb?
 - millal pomm kooli pandi?
 - miks kooli pomm pandi?
 - millal pomm plahvatab?
 - mis on helistaja nimi?
- Küsimuste küsimise ajal püüa hinnata
 - helistaja vanust (laps või täiskasvanu);
 - helistaja hääletooni (lõbus, rahulik, närviline);
 - helistaja seisundit (kaine, joobes);
 - teadlikkust küsimustele vastamisel (kindel, kahtlev).
- Võimalusel tee vestluse ajal kirjalikke märkusi.

Püüa ähvarduse edastaja kohta saada võimalikult palju infot.

Tegevused pommiähvarduse edastamisel kirja teel

- Säilita kiri ja ümbrik.
- Ära puuduta kirja põhjendamatult, sest tegemist on olulise tõendusmaterjaliga.

Tegevused pommiähvarduse edastamisel telefoni või interneti teel

- Võimalusel jäta interneti lehekülg või sõnum telefonis avatuks.
 - Salvesta ähvardus.

Kriisimeeskonna tegevused

Kriisimeeskonna juhi tegevus

- Kutsu kokku kriisimeeskond ning otsustage edasised tegevused.
- Kui edastati info pommi asukoha kohta, analüüsige
 - kas helistajal võib olla ligipääs ähvarduses nimetatud kohale;

HÄDAOLUKORRA LAHENDAMISE PLAAN

- kas ähvardus võib olla põhjendatud (kes oli helistaja, kuidas ähvardus esitati, kas helistajal võib olla motivatsioon pommi paigaldamiseks);
- kas ähvarduses nimetatud koha saab üle vaadata videovalve abil.
- Otsusta evakuatsiooni vajadus, pidades eelnevalt nõu Häirekeskusega 112.
- Korralda operatiivteenistuse kontakt pommiähvarduse vastu võtnud töötajaga.
- Edasta info ja tegevusjuhised helindussüsteemi kaudu, evakuatsiooni korral ka info kogunemiskoha kohta.

Õpetaja tegevused pärast teavituse saamist

Tunni ajal

- Katkesta õppetegevus ning kontrolli üle oma klassiruum.
- Kontrolli koos teiste piirkonnas olevate õpetajatega üle üldkasutatavad ruumid.
- Selgita õpilastele juhtunut, oma tegevust ning palu neil jääda oma kohtadele.
- Kui edastatakse korraldus evakuatsiooniks, siis evakueeru koos õpilastega vastavalt evakuatsioonijuhendile ja **võtke kaasa kott isiklike esemetega**.
- kui leiad eseme, mis viitab võimalikule lõhkeseadeldisele, siis käitu vastavalt juhendile „**Tegevus pommikahtlase eseme leidmise korral**“.
- Kui sa ei leia lõhkeseadeldisele viitavaid esemeid, edasta info kriisimeeskonna juhile.

Pommiähvarduse korral evakueerudes võetakse kaasa kott isiklike esemetega.

Väljaspool tundi

- Liigu piirkonda, kus algab sinu järgmine tund.
- Kontrolli üle klassiruum, kus algab sinu järgmine tund.
- Kontrolli koos teiste piirkonnas olevate õpetajatega üle üldkasutatavad ruumid.
- Kui edastatakse korraldus evakuatsiooniks, siis evakueeru koos õpilastega vastavalt evakuatsioonijuhendile ja **võtke kaasa ka isiklikud esemed**.
- Kui leiad eseme, mis viitab võimalikule lõhkeseadeldisele, siis käitu vastavalt juhendile „**Tegevus pommikahtlase eseme leidmise korral**“.
- Kui sa ei leia lõhkeseadeldisele viitavaid esemeid, edasta info kriisimeeskonna juhile.

Info vanematele

- Info, juhul kui pommiähvardusele järgneb evakuatsioon.

Koolis on pommiähvardus, viiakse läbi evakuatsioon. Kooli ümbruses on liiklus piiratud. Vältige kooli juurde tulemist.

Täiendava informatsiooni saate Politsei infotelefonilt 612 3000.

- Info, juhul kui pommiähvardusele evakuatsiooni ei järgne ja operatiivteenistused on kooli kontrollimise lõpetanud.

Koolis oli pommiähvardus. Kooli kontrolliti, pommi ei ole. Jätkub tavapärase koolipäev.

2.4 TEGEVUS POMMIKAHTLASE ESEME LEIDMISE KORRAL

Pommikahtlase eseme leid koolis on suure tõenäosusega seotud teiste hädaolukordadega (äkkrünnak, pommiähvardus) või õpilase poolt kaasa võetud kahtlase esemega. Pommikahtlane ese võib olla nii silmaga ära tuntav seadeldis kui ka kott, pakk, kohver või muu ese, mille päritolu on teadmata ja mis asub ebaloomulikus kohas või on muul põhjusel alust kahtlustada, et tegemist võib olla lõhkeseadeldisega.

Pommikahtlase eseme plahvatusest tulenevad ohud:

- killud, gaasid, kõrge temperatuur;
- lööklaine, mida kinnisem on ruum, seda suurem on lööklaine mõju;
- muud ohud (lendavad klaasikillud ja esemed, viga saanud hoone ehituskonstruksioonid, elektri- ja veeavarii jne);
- tulekahju.

Tegevused pommikahtlase eseme avastamise korral

- Evakueeri lähiumbruses olevad inimesed vastavalt evakuatsioonijuhisele.
- Helista Häirekeskusesse 112.
- Informeeri olukorrast kriisimeeskonna juhti.
- Jäta ruumis, kus pommikahtlane ese asub, aknad ja uks avatuks.

Kriisimeeskonna tegevused

Evakuatsioonijuhi/ Kriisimeeskonna juhi tegevus

- Korralda info edastamine helindussüsteemi kaudu, sh ka pommikahtlase eseme asukoht ja evakuatsiooni korral kogunemiskoht.
- Helista Häirekeskusesse 112, anna teada kooli kontaktisik ja määra võimalusel kohtumispaik.
- Edasta esimesele kohale saabuvale OT esindajale teadaolev info ning abivahendid.
- Edasta vanematele esmane info.

Õpetaja tegevused pärast teavituse saamist

Tunni ajal

- Katkesta õppetegevus ja alusta evakuatsiooni vastavalt evakuatsioonijuhendile.
- Jäta klassiruumi aknad ja uks avatuks.

Jäta klassiruumi aknad ja uks avatuks!

Väljaspool tundi

- Liigu piirkonda, kus algab sinu järgmine tund.
- Välti liikumisel eseme lähedusse jäävaid alasid, tee koostööd teiste õpetajatega:
 - jagage õpilased mõistliku suurusega gruppideks, iga grupi juurde jääb õpetaja;
 - valmistu evakuatsiooniks vastavalt evakuatsioonijuhendile;
 - kontrolli õpilaste leidmiseks üle piirkonnas olevad ruumid.
- Alusta evakuatsiooniga kohe, kui oled sattunud piirkonda, kus asub pommikahtlane ese.

- Evakueeru koos õpilastega vastavalt evakuatsioonijuhendile.

Käitumise ABC pommikahtlase eseme puhul

- Väldi evakueerumisel eseme lähedusesse sattumist, samuti selle läheduses olevat evakuatsiooniteed.
- Kui eseme lähedust ei ole evakueerudes võimalik vältida, möödu sellest võimalikult kaugelt ja kiiresti, kuid mitte joostes.
- Ära puuduta eset!
- Väldi eseme läheduses põrutusi!
- Väldi eseme läheduses kinniseid alasid (nurgad, seinäääred).
- Ära kasuta eseme läheduses mobiiltelefoni!

Ära kasuta pommikahtlase eseme läheduses mobiiltelefoni!

Info vanematele

Koolis leiti pommikahtlane ese, viiakse läbi evakuatsioon. Kooli ümbruses on liiklus piiratud. Vältige kooli juurde tulemist.

Täiendava informatsiooni saate Päästeameti infotelefonilt 1524.

3. HÄDAOLUKORRAD, MIDA LAHENDAB KRIISIMEESKOND

Hädaolukorrad, mida lahendab kooli kriisimeeskond on:

- vägivaldajuhtumid;
- ohtlike esemete või ainete omamine, mille kasutamine võib ohustada kasutajat ennast või teist isikut viisil, mis võiks kaasa tuua teise inimese vigastamise, surma või eseme kahjustamise;
- õpetaja või õpilase surm;
- haiguspuhang;
- riigis kehtestatud eriolukord;
- elektrikatkestus;
- veeavarii vmt.

Kriisimeeskond koordineerib hädaolukorra lahendamist:

- kaasab vajalikud spetsialistid;
- tagab vajaliku infovahetuse (vanemad, meedia, vallavalitsus vms);
- dokumenteerib ja analüüsib tegevusi.

3.1. TEGEVUS VÄGIVALDSE ISIKU KORRAL

Vahetult kogetavat vägivalda võib tinglikult jagada kaheks: füüsiline ja verbaalne. Üldjuhul saab füüsiline vägivald alguse verbaalsest vägivallast ning läheb oskamatu käitumise tõttu sageli üle füüsiliseks vägivallaks.

Füüsiline vägivald võib kaasa tuua tervisekahjustusi ning vägivallatseja käitumine on ettearvamatu, mistõttu on peamiseks eesmärgiks füüsilise vägivalla vältimine.

Soovitused füüsilise vägivalla vältimiseks

- Jää rahulikuks, vali hääletooni, sõnu ja käitumist, ära pingesta situatsiooni.
- Kuula isikut, ole järeleandlik ning räägi sellest, millest ta rääkida tahab, kuid võimalusel suuna vägivaldsed mõtted mujale.
- Väljenda ennast selgelt ja lihtsalt.
- Pööra tähelepanu isiku keelekasutusele ning arvesta seda oma sõnade valikul.
- Kasuta rääkides neutraalseid väljendeid, ära rõhuta oma õigust.
- Säilita isiku prestiiž.
- Ole aus ja paku alternatiivseid variante.
- Taga ohutu vahemaa ja ära vaata isikule otse silma.
- Püüa mitte üksi jääda.
- Vajadusel eemaldu.

Räägi vägivaldse isikuga sellest, millest ta rääkida tahab.

Tegevused vägivallale kalduva isikuga kokkusaamisel

HÄDAOLUKORRA LAHENDAMISE PLAAN

- Haara isikuga vesteldes initsiatiiv.
- Liigu isikuga vesteldes sinna, kus sind märgatakse või kuulatakse.
- Kutsu võimalusel kedagi appi.
- Teavita võimalusel evakuatsioonijuhti või mõnd teist kriisimeeskonna liiget.

Tegevused otsese füüsilise vägivalla korral

- Hüüa ai või liigu sinna, kus sind märgatakse.
- Püüa põgeneda sinna, kus võib olla teisi inimesi.
- Teavita võimalusel evakuatsioonijuhti või mõnd teist kriisimeeskonna liiget.

NB! **Igal inimesel on õigus ennast kaitsta** ning enda vastu suunatud rünnak jõudu kasutades tõrjuda. Seda nimetatakse hädakaitseks ja selline tegevus on kirjeldatud Karistusseadustikus § 28. Hädakaitse piire ületada ei tohi.

Hädakaitse piire ületada ei tohi!

Tegevused hädasolija abistamiseks

- Informeeri evakuatsioonijuhti või mõnd teist kriisimeeskonna liiget.
- Liigu vägivallatsejale lähemale ning anna märku, et oled olukorda märganud.
- Ära sekku, kui hädasolija kontrollib olukorda ja haara initsiatiiv, kui hädasolija ei kontrolli olukorda.
- Taga visuaalne ülekaal, kaasates teisi töötajaid.
- Hoia õpilased ohutus kauguses.

NB! Kui vägivaldne isik on relvastatud, käitu vastavalt juhendile „**Tegevused äkkrünnaku korral**“.

3.2. TEGEVUS SURMAJUHTUMI KORRAL

Kooli töötaja või õpilase surm häirib kogu kooli tegevust, kuid on neid, keda sündmus otseselt mõjutab ning neid, kes seda raskesti läbi elavad. Tavaliselt kaasnevad surmajuhtumiga ka kuulujutud, mis moonutavad tegelikkust. Olukorrast lähtuvalt on vajalik hinnata, kuidas vanemaid informeeritakse. Hindamisel arvestatakse olukorra tõsidust ja info levimise ulatust. Vanemate informeerimisel tuuakse välja teadaolevad faktid, lükatakse ümber tekkinud kuulujutud ning edastatakse täiendava info saamise võimalus.

Ei edastata sündmusega seotud inimeste nimesid ega infot vigastuste kohta.

Kriisimeeskonna tegevused

Tegevused surmajuhtumi aset leidmisel

- Teata hädaabinumbrile 112

Info kogumine

- Kes on saanud surma, millistel asjaoludel ning kus surm saabus?
- Kas keegi nägi surma pealt või jõudis temani vahetult tajutav info?
- Kas info on levinud ning kas levinud info vastab tõele?
- Keda info surmast vahetult mõjutab?

Info edastamine

- Kui surmajuhtum leidis aset koolis, edastab surmateate lähedastele kooli direktor, kaasates seotud töötajad ja koolipsühholoogi või Saaremaa Laste ja Perede psühholoogi.
- Antakse faktipõhine ülevaade juhtunust ja info edasiste tegevuste kohta.
- Kriisimeeskond määratleb lähtuvalt sündmuse mõjust info saajad koolis ning edastamise aja, koha ja viisi.
- Kui info levimine on vähetõenäoline, edastatakse see koolipäeva lõpus.
- Info edastatakse õpilastele üheaegselt ja vahetult tunni ajal, sellele järgneb vestlus klassijuhtajaga, kes kaasab vajadusel koolipsühholoogi.
- Info edastatakse koolipidajale.
- Antakse teada, kust saab täiendavat infot ning millist tuge pakutakse (nõustamine, kriisipsühholoog vms);

Leinamisega ning lähedastega seotud tegevused

- vahetu kaastunde avaldamine;
- ametliku kaastundeavalduse koostamine;
- mälestusnurga ülesseadmine pärast seda, kui kooli on sündmusest teavitatud.

NB! Mälestusnurka hoitakse üleval 1 nädal või kuni matusteni.

Matustel osalemine

- matustega seonduva täpsustamine ja vastava info jagamine;
- lähedastele edastatakse info matustel osalejate arvu kohta;
- kui matustel osalevad õpilased, tuleb eelnevalt teavitada vanemaid;

HÄDAOLUKORRA LAHENDAMISE PLAAN

- õpilastega tuleb läbi rääkida, kuidas matustel käituda;
- matustel on klassijuhataja koos õpilastega;
- need, kes matustel ei osale, on koolis, kus nendega tegeldakse ja viiakse läbi mälestamine;
- pärast matuseid ja ka koolis toimunud mälestamist toimub koolis juhendatud koosviibimine, kus jagatakse mõtteid.

NB! matustel osalemine on vabatahtlik.

Koolielu ümberkorraldamine

- otsustada tundide toimumine järgnevatel päevadel;
- vältida kontrolltöid ja hindamist vähemalt nädala jooksu, lähisugulaste või sõprade puhul ühe kuu jooksul.

Taastavad tegevused

- õpilase surma korral toetab klassijuhatajat psühholoog, kellega koos edasised tegevused klassis läbi viiakse;
- klassijuhataja surma korral määrata asendajaks aineõpetaja, kellega on klassil hea kontakt;
- aineõpetaja surma korral vestleb kõikide tema poolt õpetatavate klassidega iga klassi klassijuhataja, kaasates vajadusel kooli tugimeeskonna liikme;
- kool korraldab psühholoogilise nõustamise, vajadusel kaasatakse kriisinõustajad väljastpoolt kooli;
- klassijuhataja edastab lapsevanematele soovitusi, et lapsed ei oleks üksi kodus;
- juhtunu järgselt toimub õpilaste täiendav jälgimine nii tugispetsialistide kui ka õpetajate poolt, vajadusel otsustatakse täiendava abi või nõustamise vajadus.
- lapse nõustamise ja täiendava jälgimise korral informeeritakse ka vanemaid.

NB! Olge õpilastega rohkem koos, et õpilased saaksid jagada oma emotsioone.

Nõuanded õpetajale

- Märka õpilaste ja kolleegide reaktsioone ning emotsioone.
- Aita õpilastel sõnastada ja läbi töötada juhtunuga seotud tunded ja mõtted.
- Jaga õpilastele vajalikke selgitusi ja infot.
- Vajadusel lähene õpilasele individuaalselt, räägi juhtunust ja paku vajalikku abi.
- Kasuta võimalusel tunnis peenmotoorikaga seotud tegevusi (joonistamine, meisterdamine jne).

Info vanematele

Olukorrast lähtuvalt hinnatakse, milliseid vanemaid olukorrast informeeritakse.

Tuakse välja teadaolevad faktid, lükatakse ümber kuulujutud ning edastatakse täiendava info saamise võimalus.

Ei edastata sündmusega seotud inimeste nimesid ega infot surma täpsete asjaolude kohta.

3.3. TEGEVUS ÄKILISE HAIGUSPUHANGU KORRAL

Äkiliseks haiguspuhanguks on epideemia (nt *koolitoidust tulenev*) või suurenenud haigestumine viirushaigustesse, mis häirib oluliselt õpetegevust.

Äkilise haiguspuhangu korral on oluline roll kooli teenindaval meditsiiniõel ja Tervisekaitseametil, kes teeb kriisimeeskonnale ettepanekud ennetusmeetmete tarvitusele võtmiseks või olukorra lahendamiseks

Kriisimeeskonna koosseis ja tegevused

Tegevused viirushaiguste korral

Viirushaigestumise perioodi alguses on otstarbekas jälgida Terviseameti kodulehte, et saada infot haiguspuhangu alguse kohta.

- Meetmete rakendamine haiguse leviku ennetamiseks
 - korraldada igapäevaselt märgkoristus, pesta iga päev pesemis- või desinfitseerimisvahenditega kõik lauad ning uksealingid;
 - puhastada ja desinfitseerida iga päev tualettruumide sisustus ja pinnad;
 - varustada tualettruumid kätepesuvahenditega ning üldkasutatavad ruumid kätte desinfitseerimisvahenditega;
 - tagada, et koolis ei oleks käega avatavaid jäätmekonteinereid;
 - tuuluta klassiruumi pärast iga tundi vähemalt 10 minutit;
 - puhastada mööblit, riieid ja radiaatoreid kaks korda nädalas;
 - viirushaigestumise kõrgajal jälgida ja analüüsida õpilaste puudumise põhjuseid, vajadusel korraldada õppetöö ümber.
- Õppetöö ümberkorraldamine massilise haigestumise korral
 - vältida koolis massiürituste, huviringide või ühistegevuste läbiviimist;
 - saata haigusnähtudega õpilane või õpetaja koju või raviasutusse või leida võimalus tema eraldamiseks;
 - tagada klassiruumis võimalusel ühemeetrine vahe õpilaste vahel;
 - vähendada õppetundide pikkust;
 - riskirühma kuuluvatel lastel ja töötajatel võimaldada kodus õppimine või töötamine;
 - vajadusel korraldada distantsõpe kõikidele õpilastele;
 - jagada haigestumisega seotud infot tundides ja infotahvlitel;
 - informeerida vanemaid.
- Soovituste jagamine õpilastele
 - anna kohe õpetajale teada, kui tunded ennast halvasti;
 - ära kasuta teiste õpilaste asju (NB! joogipudelid), mille kaudu nakkus võib levida;
 - köhides ja aevastades kata nina küünarnuki või salvrätiga;
 - lähtu Terviseameti korraldustest, sh kanna maski või hoia distantsi;
 - pese tihti käsi ja kuivata käed paberrätiku või elektrilise kuivati abil;
 - viska kasutatud salvrätik kohe pärast kasutamist ära.

HÄDAOLUKORRA LAHENDAMISE PLAAN

- Soovituste ja info jagamine vanematele
 - jätke haigusnähtudega laps koju ja võtke ühendust perearstiga;
 - haigestunud laps peab olema kodus täieliku tervenemiseni;
 - haigusnähtudega laps toimetatakse koju või raviasutusse või eraldatakse teistest lastest.

Massilise viirushaigestumise korral rakendab kool koduõpet.

Tegevused epideemia korral

Epideemia on nakkushaiguse äkiline puhang, mis haarab suurt hulka koolis viibivaid inimesi.

- Epideemiakahtluse korral teavita kriisimeeskonna liiget või kooli teenindavat meditsiiniõde.
- Eraldada nakatunud teistest inimestest ning selgitada vaatluse või küsitluse teel välja võimalikud teised nakatunud.
- Nakkuskahtluse korral kasuta kaitsevahendeid (kaitsemaskid ja kummikindad).
- Teavita Terviseameti Lääne regionaalosakonna Saaremaa esindust telefonil 5013262 ning tegutse vastavalt nende juhistele.
- Selgita epideemia tõenäoline põhjus ja võta ette meetmed edasise nakatumise vältimiseks.
- Edastada info vanematele, kes jälgivad oma lapsi ning sümptomite tekkimisel pöörduvad meditsiinasutusse.

Kooli õde

Mare Koitla

57702670

Tervise-amet

5013262

Info vanematele

Kooskõlasta välja saadetak teade Terviseameti Lääne regionaalosakonna Saaremaa esindusega.

Teade peab sisaldama infot juhtunu kohta, ülevaadet abinõudest epideemia edasise leviku piiramiseks ning tegevusjuhiseid vanematele.

3.4. TEGEVUS TRAUMA KORRAL

Koolis juhtuvateks traumadeks võivad olla:

- põrutus
- luumurrud
- põletus
- mürgitus
- haavad
- minestamine
- krambid
- kaela- ja seljavigastused
- võõrkeha hingamisteedes või silmas
- valu
- elektrišokk
- uppumine

Kooli õde

57702670

Tegevused

- jää rahulikuks, veendu, et ümbruskond on ohutu;
- hinda kannatanu seisundit;
- vajadusel kutsu kooli õde või helista Häirekeskusesse 112 või vanematele;
- kui kannatanu on teadvusel, küsi, mis juhtus;
- ära jäta kannatanut üksi, räägi temaga, vajadusel anna esmaabi;
- teavita juhtunust koolijuhtkonda.

Ennetavad tegevused

- ohutustehnika regulaarne tutvustamine;
- esmaabikoolituste regulaarne läbiviimine töötajatele;
- ohuohutlike kohtade märkamine ja likvideerimine;
- esmaste esmaabialaste oskuste õpetamine õpilastele;
- riskirühma kuuluvate õpilaste väljaselgitamine ja nende toetamine.

3.5. TEGEVUS OHTLIKE ESEMETE VÕI AINETE OMAMISE JA KASUTAMISE KORRAL

Ohtlikeks esemeteks või aineteks peetakse esemeid või aineid, mille kasutamine võib ohustada kasutajat ennast või teist isikut viisil, mis võiks kaasa tuua teise inimese vigastamise, surma või eseme kahjustamise.

Lähtuvalt PGS §44 lõige (11) on koolis õpilasele keelatud järgmised esemed ja ained:

- 1) relv relvaseaduse tähenduses;
- 2) lõhkeaine, pürotehniline aine ja pürotehniline toode lõhkematerjaliseaduse tähenduses;
- 3) aine, mida kasutatakse mürgistuse või joobe tekitamiseks;
- 4) aine, mis on seaduse alusel keelatud õpilase vanusest tulenevalt;
- 5) muu ese või aine, mida kasutatakse õpilase või teise isiku elu või tervise ohtu seadmiseks või võõra asja kahjustamiseks.

Käitumine ohtlike esemete ja ainete omamise ja/või kasutamise puhul on sätestatud kooli kodukorras.

- Koolitöötajal on õigus võtta hoiule ese või aine, mille kasutamine võib ohustada kasutajat ennast või teist isikut viisil, mis võiks kaasa tuua teise inimese vigastamise, surma või eseme kahjustamise.
- Kooli hoiule antud eset hoiab direktor või kooli töötaja, kes võttis eseme hoiule. Kooli töötaja, kellele on ese hoiule antud, peab hoidma eset selle säilimist tagaval viisil. Esemehoiule võtmine, hoiule võtmise põhjus ja tagastamine dokumenteeritakse.
- Relva, lõhkeaine või aine, mida kasutatakse narkootilise joobe tekitamiseks, leidmisest teavitab kool kohe politseid ja annab need viivitamata politseile üle.

4. HÄDAOLUKORRAJÄRGSED TAASTAVAD TEGEVUSED

Hädaolukorra järel on vaja taastada normaalne koolielu umbes kahe nädala jooksul. Taastavate tegevuste eesmärk on leevendada laste ja täiskasvanute kannatusi, toetada toibumist ja hoida ära posttraumaatilise stressihäire tekkimine.

Taastavaid tegevusi juhib kriisimeeskond.

Kriisimeeskonna tegevused

Info kogumine, kategoriseerimine ja edastamine

<i>Personalile</i>	<i>Õpilastele</i>	<i>Vanematele</i>	<i>Kõigile</i>
- edasisised tegevused - ümberkorraldused - õpilastele jagatav info - nõustamisinfo	- faktid - ümberkorraldused - vale info - ümberlükkamine	- faktid - ümberkorraldused - nõustamisinfo - täiendava info saamise võimalused	- faktid - vale info - ümberlükkamine - nõustamisinfo - täiendava info saamise võimalused
Personali koosolekul	Klassijuhataja poolt tunnis	vanemate listi kaudu	Kooli kodulehe kaudu

Koolielu ümberkorraldamise vajaduse hindamine; tegutsemine sellele vastavalt

- hädaolukorra järgneva päeva korraldus;
- surmaga seotud tegevused (mälestusnurk, kaastunde avaldamine jne);
- nõustamisvajaduse kaardistamine, vajalike spetsialistide kaasamine ning nõustamiste korraldamine;
- vajadusel klassijuhatajatele tugisikute määramine;
- tegevuste kavandamine kahe nädala jooksul pärast hädaolukorda;
- muudatused õppetöös (lühendatud päevad, hindamise korraldamine);
- info liikumise häireteta korraldamine;
- hädaolukorras viga saanud õpetajate või õpilaste sujuva kooliellu naasmise korraldamine ja seire;
- tegevuste dokumenteerimine ja tulemuste analüüs;

Kriisimeeskonna liikmetele korraldatakse pärast hädaolukorra ja sellele järgnevate taastavate tegevuste lõppemist nõustamist ja toetamist.

Õpetajate tegevused

- õpilaste ja kolleegide käitumise märkamine;
- juhtunuga seotud tunnete ja mõtete sõnastamine ja läbitöötamine;
- info ja selgituste jagamine õpilastele;
- peenmotoorika rakendamine õppetegevustes (joonistamine, meisterdamine jne);

- arutelu õpilastega enne vigastatud õpilase kooli naasmist, kuidas teda toetada ning informeerimine võimalikust erivajadusest.

5. EVAKUATSIOONIJUHIS

1. ÜHEGI INIMESE ELU EI PÄÄSTETA TEISE INIMESE ELU ARVELT!
2. Rangelt on keelatud käsutada alla 18-aastaseid isikuid kustutustöödel ja vara evakueerimisel põlengu ajal.
3. Evakuatsioonijuht kannab oranži helkurvesti.
4. Töötaja tegevus evakuatsiooni läbiviimisel (häresignalisatsiooni saamisel):
 - 1) Õpetaja ei tohi õpilasi üksinda klassi jätta. Peale häire käivitumist katkestab õpetaja õppetöö, fikseerib õpilaste arvu ja puudujad, st valmistub evakueerimiseks.
 - 2) Kriisimeeskonna liige võtab häire maha ja tutvub olukorraga. Valehäire korral helisignaal uuesti ei käivitu ja õppetöö võib jätkuda. Tulekahju korral käivitab perenaine (või asendaja) häire uuesti ja see on signaal evakuatsiooni alustamiseks.
 - a. Erand: kui mingil põhjusel (näit fuajees tulekahju vms) ei saa häiret maha võtta, siis **hiljemalt 3 min häire algusest tuleb alustada evakuatsiooni.**
 - b. Erand: kui hoone on ilmselgelt tulekahju tunnustega (suits, põleng), aga häire ei ole käivitunud, tuleb koheselt alustada evakuatsiooniga.
 - 3) Saanud evakuatsioonisignaali, teatab õpetaja õpilastele **kogunemiskoha**, milleks on **lasteaias mänguväljak** ja lahkub **koos õpilastega** hoonest kogunemiskohta.
 - 4) Õpetajad teevad kohaloleku kontrolli ja edastavad tulemused direktorile või pikapäevaõpetajale, kes täidab õpilaste ja personali kontroll-lehe. Kõik õpilaste nimekirjad on **perenaise** käes (võtab evakueerimisel kaasa).
 - 5) Vahetunni ajal toimunud häire korral kontrollib nimekirju õpetaja, kelle tunnis õpilased vahetult olid.
 - 6) Tundi mitte andvad õpetajad ja muu personal otsustavad vastavalt olukorrale, kas aitavad esmalt õpilasi evakueerida (vahetund, osadel õpilastel tunnid läbi ja viibivad hoones vt punkt 5.4) või asuvad tulekollet kustutama (kustutatav väike põleng).
 - 7) Kustutamistöödel osalevad õpetajad ja muu personal evakueeruvad samuti, kui kustutamine on ohtlik (näit kiire levikuga tuli, palju suitsu ruumis vms). Kogunemiskohta liigutakse ka siis, kui päästeteenistus on kustutustööd üle võtnud.
5. Kui teiselt korruselt evakueerumine on võimatu, tuleb sulgeda uksed, vajadusel tihendada uksepraod märgade riietega ja teavitada oma viibimisest hoones.
6. Klassiuste lukustamine on keelatud, kuid uksed-aknad peavad olema suletud suletuna.

HÄDAOLUKORRA LAHENDAMISE PLAAN

Vali evakueerumiseks lähim ja ohutuim evakuatsioonitee. Evakuatsioonialad ja -teed on märgitud evakuatsiooniskeemidel. Evakuatsiooniväljapääsu tähistab järgmine evakuatsioonivalgusti:

Liikumissuunda lähima evakuatsiooniväljapääsuni näitavad järgmised evakuatsioonivalgustid:

Tagavaraväljapääsu kasutatakse siis, kui evakuatsioonitee on takistatud või ohtlik. Kui muud võimalust ei ole, kasutatakse ka evakueerumist akende kaudu.

Kogunemiskoht

Kogunemiskoht on lasteaia mänguväljak.

Evakuatsioonijuhtide tegevused

Evakuatsioonijuht on kriisimeeskonna liige, kes kannab oranži helkurvesti.

Evakuatsioonijuhi ülesanne on evakuatsiooni korraldamine, seetõttu tuleb keskenduda tervikpildile ning sekkuda ainult juhul, kuid evakuatsioon takerdub.

Evakuatsiooni juhtimine koolimajas

- kogu kiiresti infot evakuatsiooni käigu ja võimalike tõrgete kohta;
- sekku, kui evakuatsioon on takerdunud;
- edasta info kogunemiskoha võimaliku muutmise kohta helindussüsteemi kaudu;
- võimalusel, kui see on ohutu, kontrolli evakuatsiooni järel kõik ruumid.

NB! Nimetatud tegevusi ei saa läbi viia äkkrünnaku olukorras.

Evakuatsiooni juhtimine kogunemiskohas

- liigu määratud kogunemiskohta;
- hinda kogunemiskoha muutmise vajadust
- Kogu kokku evakuatsiooniinfo kogunemiskohta jõudnud inimeste ja puudu olevate inimeste arvu kohta. Edasta andmed kriisimeeskonna juhile või operatiivteenistuse esindajale.
- Saades infot kogunemiskohta mitte jõudnud inimese kohta, edasta andmed kriisimeeskonna juhile või operatiivteenistuse esindajale.

- Saanud infot kogunemiskohas oleva kannatanu kohta, korralda esmaabi ja edasta info kriisimeeskonna juhile või operatiivteenistuse esindajale.
- Kogunemiskohast lahkumiseks annab loa ainult operatiivteenistuse esindaja või kriisimeeskonna juht. Kui luba on olemas, registreeri lahkuvad inimesed ja fikseeri kontakti saamise võimalus. Õpilase lahkumisel peab vanem olema informeeritud.

**Kogunemiskohast lahkumiseks
annab loa ainult
operatiivteenistuse esindaja või
kriisimeeskonna juht**

Vahetus ohus olijate evakueerimine

- Korralda evakueerimine ohutult distantsilt, tagades enda ohutuse.
- Anna lühikesed ja selged käitumisjuhised ja info selle kohta, kuhu tuleb minna.
- Korralda hädaolukorrapõhine teavitus.
- Anna võimalusel infot ohtliku piirkonna asukoha ja ohtude kohta.